

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Членам Комітету

Керівникам структурних підрозділів

Головам територіальних відділень

**Про запитування інформації органами Антимонопольного комітету
України та застосування відповідальності за порушення, пов'язані з
запитуванням інформації**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ № 70/01
від 13.06.2019

I.	ЗАПИТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ОРГАНАМИ КОМІТЕТУ	3
1.1.	Форми одержання органами Комітету інформації	3
1.2.	Підстави для направлення вимог про надання інформації	5
1.3.	Особи (органи), уповноважені на витребування інформації	8
1.4.	Адресати вимог про надання інформації	10
1.5.	Форма вимоги про надання інформації	10
1.6.	Обсяг вимог та зміст витребуваної інформації	12
1.7.	Особливості витребування та обмеження на витребування окремих видів інформації	14
1.8.	Встановлення строку на відповідь	17
1.9.	Направлення та вручення вимоги	19
II.	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З НЕНАЛЕЖНИМ ПОДАННЯМ ІНФОРМАЦІЇ НА ВИМОГУ ОРГАНІВ КОМІТЕТУ	22
2.1.	Загальні положення	22
2.2.	Неподання інформації у визначені уповноваженими органами Комітету строки	26
2.2.1.	Щодо кваліфікації порушення	26
2.2.2.	Визначення пропущених строку	30
2.3.	Подання інформації у неповному обсязі	31
2.4.	Подання недостовірної інформації	32

ДОДАТОК І. Примірна форма вимоги про надання інформації у зв'язку з розглядом заяви (справи) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (крім порушень, передбачених п. 4 ч. 2 статті 6 Закону).....	34
ДОДАТОК ІІ. Примірна форма вимоги про надання інформації у зв'язку з розглядом заяви (справи) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені п. 4 ч. 2 статті 6 Закону	37
ДОДАТОК ІІІ. Примірна форма вимоги про надання інформації у зв'язку із здійсненням заходів державного контролю з виявлення порушень законодавства	40
ДОДАТОК ІV. Примірна форма вимоги про надання інформації у зв'язку із здійсненням повноважень Уповноваженого органу з питань державної допомоги	42

Запитування інформації є одним з основних способів збирання органами Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) доказів та інших відомостей під час виконання покладених на них законом функцій, у т.ч. розслідування заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (захист від недобросовісної конкуренції).

Відповідно до частини першої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», (далі – Закон про АМКУ), суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Комітету, голови територіального відділення Комітету, уповноважених ними працівників Комітету, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Комітетом, його територіальними відділеннями завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції та про державну допомогу суб'єктам господарювання.

У практиці органів Комітету дуже часто постають питання, пов'язані із застосуванням законодавства, яке регулює запитування органами Комітету інформації у зв'язку з виконанням своїх завдань, а також притягнення суб'єктів господарювання та інших осіб до відповідальності за ненадання запитуваної інформації, надання такої інформації не в повному обсязі або ж надання недостовірної інформації на вимоги органів Комітету.

Порушення, пов'язані з неподанням, поданням в неповному обсязі інформації на вимоги органів Комітету або поданням органам Комітету недостовірної інформації суб'єктами господарювання та іншими особами (т.зв. «інформаційні порушення») є одними з найбільш поширених у практиці Комітету. Наприклад, у 2017 році Комітетом (центральный апарат) було прийнято 36 рішень про порушення, передбачені пунктами 13-15 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон про ЗЕК), що становить 18,76 % від загальної кількості прийнятих Комітетом рішень (192). За той самий період серед рішень адміністративних колегій територіальних відділень рішення про «інформаційні порушення» становили 34,3 % (217 з загальної кількості 632 рішень), а всього по системі Комітету (включно з

тимчасовими адміністративними колегіями – 4 рішення) рішення про «інформаційні порушення» становили майже **31 %** (257 рішень із загальної кількості 832 рішень). У 2018 році в Комітеті (центральный апарат та тимчасові адміністративні колегії) рішення про «інформаційні порушення» становили 44,6 % з усіх прийнятих рішень (54 з 121), в адміністративних колегіях ТВ – 32,8 % (130 з 396), а усього по системі органів Комітету – **35,6 %** (184 з 517 рішень).

Цей інформаційний лист розроблено на основі узагальнення практики застосування законодавства про захист економічної конкуренції органами Комітету, а також аналізу наявної судової практики з метою визначення єдиних підходів щодо вирішення деяких питань при застосуванні статті 22¹ Закону про АМКУ, пунктів 13 - 15 статті 50 Закону про ЗЕК, які виникають під час формулювання та надсилання суб'єктам господарювання та іншим особам вимог про надання інформації, а також розслідування та кваліфікації порушень законодавства про захист економічної конкуренції, пов'язаних з поданням інформації на вимогу органів Комітету.

У зв'язку з прийняттям цього інформаційного листа відкликаються інформаційні листи Комітету № 43/01 від 28.05.2002 р. «Про запитування інформації» та № 48/01 від 06.09.2005 «Про деякі питання застосування пункту 13 статті 40 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

I. ЗАПИТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ОРГАНАМИ КОМІТЕТУ

Одержуючи інформацію у суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, а також інших осіб, органи Комітету, голови територіальних відділень, посадові особи апарату Комітету та його територіальних відділень мають ураховувати таке.

1.1. Форми одержання органами Комітету інформації

1. Залежно від завдань, що виконуються, та доцільності, уповноважені органи Комітету можуть одержувати необхідну для здійснення їх діяльності інформацію шляхом направлення запитів на надання інформації (інформаційних запитів), листів про надання інформації або вимог про надання інформації.

Інформація, необхідна для реалізації органами Комітету своїх завдань, може також одержуватися шляхом проведення слухань, консультацій (попередніх консультацій) (ч. 3 статті 26, ч. 2 статті 31 Закону про ЗЕК), одержання від осіб письмових та усних пояснень, проведення перевірки, опитувань споживачів, анкетування, тощо, через призначення експертиз, а також з відкритих джерел (у т.ч. з офіційних баз даних (Єдиних та державних реєстрів, тощо), інформації державних органів, засобів масової інформації тощо).

2. Відповідно до законодавства органи Комітету направляють запити про надання інформації:

- до судових органів – для надання інформації про судові справи, що розглядаються цими судами відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції (п. 15 ч. 1 статті 7, п. 12 ч. 1 статті 14, п. 11 ч. 5 статті 14, п. 18 ч. 1 статті 16, п. 16 ч. 1 статті 17 Закону про АМКУ; ч. 1 статті 61 Закону про ЗЕК);

- органам державної влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю – для одержання відповідної інформації у разі, якщо для об'єктивної оцінки проекту рішення, направлено в орган Комітету на погодження відповідно до Розпорядження № 4-р¹, необхідні аналітичні або інші дані (п. 6 Розпорядження);

- при розгляді заяви про надання дозволу на концентрацію або у зв'язку з порушенням і розглядом справи про узгоджені дії, концентрацію (ч. 2 статті 30 Закону, Положення про концентрацію);

- при розгляді повідомлень про нову державну допомогу, якщо інформація повідомлення не відповідає встановленим вимогам або є неповною для прийняття рішення про допустимість державної допомоги для конкуренції (ч. 1 статті 10 Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»).

Слід враховувати, що в окремих випадках спеціальне законодавство, яке регулює діяльність інших органів влади, може передбачати особливі підстави для запитування органами Комітету інформації. Так, відповідно до ч. 2 статті 452 Митного кодексу України, інформація щодо експортно-імпортних операцій конкретних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності може надаватися митними органами за письмовими вмотивованими запитами державному уповноваженому Комітету та голові територіального відділення Комітету у зв'язку з розслідуванням ними антиконкурентних узгоджених дій.

3. Органи Комітету направляють листи про надання інформації до компетентних органів державної влади та органів місцевого самоврядування – з метою одержання офіційної інформації (зокрема, податкових та митних органів, органів державної статистики тощо), до правоохоронних органів – щодо стану розслідування кримінальних проваджень, до операторів поштового зв'язку – для з'ясування обставин вручення поштового відправлення суб'єкту господарювання², до науково-дослідних інститутів, медичних, інших

¹ Про затвердження Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання: розпорядження Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 р. за № 78/287.

² Постанова ВГСУ від 03.11.2009 у справі № 5/10/09; позивач – УДППЗ «Укрпошта», відповідач – Запорізьке ТВ; рішення ТВ від 17.12.2008 № 47-рш; постанова ВГСУ від 02.11.2010 у справі № 16/35-10-1020; позивач – СПД Пухальський С.В., відповідач – Одеське ТВ; рішення ТВ від 29.12.2009 № 53-рш.

спеціалізованих та профільних установ – для одержання їхньої позиції (висновків) щодо питань, які мають значення для розгляду справи тощо.

Виходячи з доцільності, органи Комітету можуть направляти листи про надання інформації у разі необхідності отримати додаткову інформацію у суб'єктів, які подали заяви про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також в інших осіб, які зацікавлені в наданні органам Комітету максимально повної інформації в якнайкоротші строки, а також для збору інформації в межах дослідження ринків³.

Водночас спеціальне законодавство (яке регулює діяльність окремих органів влади) може містити обмеження на надання певної інформації іншим органам влади (наприклад, статті 21 та 22 Закону України «Про державну статистику»).

4. Вимоги про надання інформації є одним з основних інструментів одержання відомостей під час розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (у тому числі захист від недобросовісної конкуренції) у суб'єктів (у т.ч. органів влади та органів місцевого самоврядування), в чиїх діях є (можуть бути) ознаки порушення, а також в інших випадках, передбачених законодавством.

1.2. Підстави для направлення вимог про надання інформації

5. Повноваження органів Комітету щодо витребування інформації шляхом направлення вимог про надання інформації обумовлені спеціальним статусом Комітету в системі органів державної влади, в тому числі роллю Комітету у формуванні конкурентної політики, і надані органам Комітету законодавством про захист економічної конкуренції для ефективної реалізації покладених на них завдань і функцій.

Ураховуючи, що відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України,

³ При цьому може враховуватися загальний підхід, прийнятий в *acquis* Європейського Співтовариства і відображений у Регламенті Ради ЄС № 1/2003 від 16.12.2002 (Council Regulation (EC) No 1/2003 of 16 December 2002 on the implementation of the rules on competition laid down in Articles 81 and 82 of the Treaty). Відповідно до статті 18 цього Регламенту Єврокомісія, виконуючи функції із захисту конкуренції, має право вимагати у суб'єктів господарювання та об'єднань будь-яку необхідну інформацію у формі простого запиту («*by simple request*» – стаття 18 (2) Регламенту) та у формі рішення («*by decision*» – стаття 18 (3) Регламенту). Простий запит оформлюється як лист із додатками, в яких містяться запитання. На відміну від простого запиту рішення Єврокомісії про надання інформації має відповідати вимогам, що висувуються до будь-яких рішень Комісії, зокрема, щодо обґрунтованості; таке рішення може бути оскаржене до суду. Рішення про надання інформації приймається Комісією в тому разі, якщо на простий лист не було одержано повної відповіді (у тому числі коли відповідь взагалі надано не було). Відповідальність адресата вимоги у вигляді штрафу за неподання або подання інформації в неповному обсязі настає тільки у разі, якщо таку інформацію було запитано у формі рішення; водночас, відповідальність за подання *недостовірної* інформації настає незалежно від форми запитування інформації.

направлення органами Комітету вимог про надання інформації є правомірним лише у випадках, коли законодавство наділяє органи Комітету повноваженнями здійснювати діяльність, у зв'язку з якою вимагається інформація⁴. Водночас, законодавство про захист економічної конкуренції *не містить* вичерпного переліку випадків, в яких органи Комітету мають право вимагати відповідну інформацію у суб'єктів господарювання та інших осіб⁵.

6. Частина перша статті 22¹ Закону про АМКУ наділяє органи Комітету правом вимагати надання інформації (а саме. документів, предметів чи інших носіїв інформації, пояснення, іншої інформації, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю) лише у разі, якщо така інформація є *необхідною для виконання Комітетом завдань*, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції (про захист від недобросовісної конкуренції) та про державну допомогу суб'єктам господарювання.

Відповідно до статті 3 Закону про АМКУ до основних завдань органів Комітету належить участь у формуванні та реалізації конкурентної політики у частині:

1) здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції;

2) контролю за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання та дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій;

3) сприяння розвитку добросовісної конкуренції;

4) методичного забезпечення застосування законодавства про захист економічної конкуренції;

5) здійснення контролю щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері державних закупівель;

6) проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання та здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції.

Повноваження з виконання органами Комітету завдань, передбачених у статті 3 Закону про АМКУ конкретизуються у статті 7 цього Закону, відповідно до якої органи Комітету мають право вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, у тому числі з обмеженим доступом:

⁴ Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 06.03.2018 року по справі № 922/1483/17.

⁵ Постанови Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 23.05.2018 по справі № 910/14682/17; від 29.05.2018 по справі № 910/13968/17; від 29.05.2018 р. по справі № 910/15891/17.

- при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках під час здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції;

- у зв'язку із здійсненням контролю за узгодженими діями, концентрацією;

- при реалізації повноважень у сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного і методичного забезпечення діяльності Комітету та застосування законодавства про захист економічної конкуренції.

Фактичними підставами, у зв'язку з якими органи Комітету мають право вимагати інформацію, можуть бути: здійснення заходів державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції⁶; з'ясування наявності ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції (про захист від недобросовісної конкуренції) під час розгляду заяви; розгляд справи про порушення; розгляд органом Комітету іншого питання (дослідження ринку⁷, заявлених узгоджених дій чи концентрації тощо), для вирішення якого необхідною є певна інформація⁸ (з урахуванням пунктів 1-4 цього Інформаційного листа) тощо.

7. Оскільки Законом про АМКУ до основних завдань Комітету віднесено участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині, зокрема, припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, органи Комітету не обмежені у повноваженні направляти вимоги для з'ясування стану виконання прийнятого органом Комітету рішення.

Водночас, якщо рішенням органу Комітету на суб'єкта господарювання, якого визнано таким, що порушує законодавство про захист економічної конкуренції, покладено зобов'язання усунути порушення у визначений в рішенні органу Комітету строк із повідомленням відповідного органу Комітету про виконання, після закінчення цього строку, якщо повідомлення про виконання не було одержано, орган Комітету також має право розпочати розгляд справи за

⁶ Постанова КГС у складі ВС від 02.04.2019 по справі № 910/10740/18, позивач – АТ «Укртрансгаз», відповідач – Комітет, рішення Комітету від 24.05.2018 № 268-р.

⁷ Постанова Верховного Суду України від 11.12.2012 у справі № 5023/598/12; постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 17.04.2018 по справі № 917/637/17, позивач – Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Полтавської міської ради, відповідач – Полтавське ТВ, рішення ТВ від 28.02.2017 № 01/22-рш; постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 13.11.2018 по справі № 915/1327/17, позивач – Комунальне спеціалізоване монтажньо-експлуатаційне підприємство, відповідач – Миколаївське ТВ, рішення ТВ від 26.09.2017 № 23-ріш; постанова КГС у складі ВС від 08.05.2019 по справі № 910/10738/18, позивач – АТ «Укртрансгаз», відповідач – Комітет, про визнання недійсним рішення Комітету від 24.05.2018 № 267-р.

⁸ Постанова ВГСУ від 17.12.2015 у справі № 917/550/15, позивач – Управління капітального будівництва виконавчого комітету Полтавської міської ради, відповідач – Полтавське ТВ, рішення ТВ від 30.01.2015 № 01/16-рш).

пунктом 4 статті 50 Закону про ЗЕК порушення у вигляді невиконання (неповного виконання) рішення Комітету і направляти вимоги про з'ясування стану виконання рішення вже у межах цієї справи.

З іншого боку, у разі, якщо на суб'єкта господарювання чи іншу особу рішенням Комітету покладено зобов'язання усунути порушення без визначення строку усунення та / або без обов'язку повідомити відповідний орган Комітету про виконання, для з'ясування стану виконання рішення Комітету стороні замість вимоги про надання інформації може направлятися претензія в порядку досудового врегулювання спору.

8. Окрему підставу для направлення вимог про надання інформації встановлює Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Відповідно до частини другої статті 8 цього Закону Комітет як Уповноважений орган з питань державної допомоги має право вимагати від надавачів та отримувачів державної допомоги, їх посадових осіб інформацію, у тому числі з обмеженим доступом, необхідну для прийняття рішень, передбачених цим Законом.

Відповідно до цього Закону Комітет як Уповноважений орган з питань державної допомоги може приймати рішення про:

- тимчасове припинення надання незаконної державної допомоги;
- визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні про нову державну допомогу, такою, що не є державною допомогою відповідно до цього Закону, у тому числі внаслідок внесення надавачем державної допомоги змін до умов її надання;
- допустимості нової державної допомоги для конкуренції, у тому числі внаслідок внесення надавачем державної допомоги змін до умов її надання;
- допустимості нової державної допомоги для конкуренції за умови виконання надавачем та отримувачами державної допомоги встановлених Уповноваженим органом зобов'язань;
- визнання нової державної допомоги недопустимою для конкуренції;
- припинення та повернення незаконної державної допомоги, визнаної недопустимою для конкуренції.

Орган Комітету може направити вимогу у зв'язку із здійсненням повноважень Уповноваженого органу з питань державної допомоги у випадках, передбачених Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», за формою, зазначеною у Додатку IV до цього Інформаційного листа.

1.3. Особи (органи), уповноважені на витребування інформації

9. Право вимагати надання інформації при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (про захист від недобросовісної конкуренції), проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках мають Комітет як вищий колегіальний орган, постійно діюча адміністративна колегія Комітету, Адміністративна колегія територіального

відділення Комітету, державний уповноважений Комітету, Голова територіального відділення Комітету, а також, за дорученням Голови Комітету, державного уповноваженого чи іншого органу Комітету з метою виконання завдань із забезпечення діяльності Комітету – посадові особи апарату Комітету та його територіальних відділень (п. 5 ч. 1, п. 5 ч. 2 статті 14; п. 4 ч. 2 статті 15; п. 6 ч. 1 статті 16; п. 5 ч. 1 статті 17 Закону про АМКУ).

Водночас пункти 13 та 14 статті 50 Закону про ЗЕК пов'язують настання відповідальності у вигляді штрафу за неподання інформації або подання інформації у неповному обсязі лише з вимогами, які було направлено органами Комітету (тобто, Комітетом як вищим колегіальним органом, адміністративною колегією Комітету, державним уповноваженим або тимчасовою адміністративною колегією територіального відділення Комітету) чи головою територіального відділення Комітету.

10. Відповідно до Положення про територіальне відділення⁹, здійснення територіальним відділенням своїх завдань за межами свого регіону (регіонів) потребує одержання доручення Голови Комітету. Разом із тим, згідно з пунктом 13 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції¹⁰, збір доказів здійснюється органами чи посадовими особами Комітету, відділення незалежно від місця знаходження доказів.

Таким чином, територіальне відділення, яке, виконуючи свої завдання в межах свого регіону (області), з додержанням правил підвідомчості здійснює збір доказів за заявою або у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, має право направляти вимоги про надання інформації суб'єктам, що знаходяться за межами цього регіону (області), але мають необхідні відомості, без доручення Голови Комітету.

Вимоги, пов'язані з виконанням територіальним відділенням інших завдань, що не стосуються розгляду заяв або справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (наприклад, здійснення заходів контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції або дослідження ринку), можуть направлятися територіальними відділеннями за межі свого регіону лише за умови одержання відповідного доручення Голови Комітету.

⁹ Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затверджене розпорядженням Комітету № 32-р від 23.02.2001, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 р. за № 291/5482.

¹⁰ Правила розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами)).

1.4. Адресати вимог про надання інформації

11. Закон (статті 22¹ Закону про АМКУ наділяє органи Комітету правом вимагати надання інформації не лише у суб'єктів господарювання, але й у будь-яких інших юридичних або фізичних осіб, як-от: об'єднань суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, інших юридичних осіб, їх структурних підрозділів, філій, представництв, їх посадових осіб та працівників, а також у фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання у значенні статті 1 Закону про ЗЕК.¹¹

12. Законодавство не обмежує коло осіб, у яких органами Комітету може бути витребувана інформація, лише тими особами, які беруть участь у справі як відповідачі чи треті особи. Вимоги про надання інформації можуть направлятися будь-яким особам, які можуть мати відомості, необхідні для здійснення Комітетом своїх повноважень, у тому числі і не пов'язаних із розглядом заяв (справ) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

1.5. Форма вимоги про надання інформації

13. Законодавство не встановлює чіткої форми та змісту вимоги про надання інформації органами Комітету¹², але вимога за формою складення та змістом має відрізнятися від інформаційного запиту або листа про надання інформації.

Належно складена вимога органу Комітету про надання інформації повинна містити посилання на відповідні норми законодавства про захист економічної конкуренції, що наділяють відповідний орган Комітету правом вимагати надання інформації, а також конкретні (фактичні) підстави (причини), у зв'язку з якими така інформація вимагається (розгляд заяви або справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції; проведення перевірки; здійснення контролю за узгодженими діями, концентрацією; з метою вжиття заходів державного контролю з виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, дослідження ринку тощо), із зазначенням номера та дати відповідної документальної підстави (номер справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, заява про

¹¹ Постанова ВГСУ від 01.06.2010 у справі № 14/302; позивач – Шалаєв Е.Д., відповідач – Комітет; розпорядження органу Комітету від 17.06.2009 № 09/130-р.

¹² Постанова Верховного Суду від 20.09.2018 по справі № 915/17/18, позивач – КП «Дирекція оздоровчих закладів «Причорномор'є», відповідач – Миколаївське обласне ТВ, рішення Відділення від 05.07.2017 № 35-ріш. Постанова КГС у складі Верховного Суду від 12.02.2019 року у справі № 915/352/18, позивач – ФОП Гречаний С.Ю., відповідач – Миколаївське ТВ, рішення ТВ від 15.12.2016 № 53-ріш; постанова КГС у складі Верховного Суду від 19.02.2019 року у справі № 922/1125/18, позивач – ТОВ «Альфа-Рітейл», відповідач – Харківське ТВ, рішення ТВ від 01.03.2018 № 15-р/к.

порушення законодавства про захист економічної конкуренції, доручення про дослідження ринку тощо).

Не може вважатися належно складеною вимога, зі змісту якої незрозуміла підстава запитування інформації (розгляд заяви чи справи, вжиття заходів державного контролю з виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції тощо).

Вимога повинна містити фразу, що необхідну інформацію орган Комітету *вимагає* (а не *пропонує надати* чи *просить надати*), вказівку на обов'язок адресата вимоги своєчасно надати повну, точну та достовірну інформацію та попередження адресата про відповідальність за неподання, подання в неповному обсязі, подання недостовірної інформації, із посиланнями на відповідні норми законодавства (у разі, якщо адресат є суб'єктом такої відповідальності – див. п. 50 *нижче*).¹³

14. Вимоги банківським установам про надання інформації, що становить банківську таємницю, мають:

- 1) викладатися на бланку Комітету встановленої форми;
- 2) надаватися за підписом Голови Комітету чи його заступника, скріпленого гербовою печаткою;
- 3) містити посилання на статтю 22¹ Закону про АМКУ, відповідно до якої Комітет має право на отримання такої інформації.

15. У вимозі має бути чітко визначено обсяг, порядок і строки надання інформації, що вимагається. По можливості, слід надати форму (таблицю, схему тощо), за якою має бути надано інформацію.

Якщо вимагається інформація, якою особа може не володіти (інформація щодо конкурентів, тощо), у вимозі зазначається про те, що ця інформація надається у разі її наявності, а в разі її відсутності адресат вимоги має про це повідомити.

У вимозі зазначаються контактні дані (включно з робочим телефоном й адресою електронної пошти) відповідального працівника органу Комітету для оперативного зв'язку.

16. Закон (частини сьома та восьма статті 22¹ Закону про АМКУ) допускає заявлення (озвучення) вимог уповноваженими особами Комітету в усній формі (наприклад, під час засідань чи слухань або під час перевірок), за умови фіксування таких вимог у протоколі. Повноваження працівників Комітету, його територіального відділення заявляти (озвучувати) усні вимоги мають впливати з доручення голови Комітету, іншого органу Комітету, голови територіального відділення Комітету.

¹³ Див, зокрема, п. 9 оглядового листа Вищого господарського суду України від 03.12.2004 № 04-5/3180 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про захист економічної конкуренції».

Протокол, в якому фіксується факт заявлення усної вимоги, має містити дату і місце його складання, прізвища уповноваженої особи Комітету, яка заявляє усну вимогу, та осіб, до якої звернено усні вимоги, та підписується цими особами. При цьому, за змістом закону, під час заявлення уповноважена особа Комітету має чітко підкреслити, що це вимога про надання інформації, і попередити суб'єкта про відповідальність за невиконання чи неналежне виконання такої вимоги, що має бути відображено і в протоколі.

Про відмову особи, до якої звернено усні вимоги, підписати протокол зазначається у цьому протоколі. Така особа має право надати пояснення і зауваження стосовно змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

1.6. Обсяг вимог та зміст витребуваної інформації

17. Обсяг витребуваної інформації повинен відповідати змістовному колу завдань, на виконання яких відповідна інформація вимагається. Має вимагатися лише та інформація, яка є необхідною для виконання органом Комітету його завдань, передбачених законодавством, і яка має значення для вирішення відповідного питання, у зв'язку з яким надсилається така вимога. Водночас, органи Комітету необхідність та доцільність витребування такої інформації визначають самостійно, виходячи з потреб виконання завдань, у зв'язку з якими направляються вимоги.

18. Органи Комітету мають законне право вимагати не лише документи, а й інформацію, яка потрібна для виконання покладених на них завдань, при чому характер такої інформації статтею 22¹ Закону про АМКУ не обмежено (*«статистична та інша інформація, необхідні для виконання завдань»*). Вимога органу Комітету про надання інформації не обов'язково має стосуватися інформації, яка є в адресата вимоги у готовому вигляді, і може потребувати аналітико-синтетичного оброблення, узагальнення, порівняння та оцінки адресатом первинних документів та іншої наявної у нього інформації,¹⁴ а також впорядкування у формі, яка вимагається Комітетом (наприклад, шляхом заповнення наведеної у вимозі таблиці у форматі *Excel*)¹⁵.

Органи Комітету мають право вимагати у суб'єкта господарювання або іншої особи інформацію і в тих випадках, коли така інформація не стосується основного виду діяльності такого суб'єкта.

¹⁴ Постанова ВГСУ від 10.08.2016 у справі № 917/2711/15, позивач – ТОВ «Ліки Полтавщини», відповідач – Полтавське ТВ, рішення ТВ від 10.11.2015 № 02/150-рш; постанова КГС у складі ВС від 04.06.2019 по справі 910/2316/18, позивач – ТОВ "Бізнес центр фармація", відповідач – Комітет, рішення Комітету від 01.02.2018 № 27-р..

¹⁵ Постанова КГС у складі ВС від 23.04.2019 у справі № 910/4647/18, позивач – ТОВ «БадМ», відповідач – Комітет, рішення Комітету від 01.02.2018 № 26-р.

19. Питання вимоги про надання інформації повинні бути максимально конкретизованими, чіткими, зрозумілими і не лопускати подвійного тлумачення.

При необхідності, на прохання (за клопотанням) адресата вимоги про надання інформації йому роз'яснюється зміст запитання, а також може уточнюватися обсяг та/або форма подання інформації, що вимагається¹⁶.

20. Вимога про надання інформації не повинна мати надто загальний характер (наприклад, детальна інформація щодо всієї господарської діяльності за останні 10 років).

Не відповідає принципів пропорційності практика витребування всіх господарських договорів (їх копій) за тривалий період часу (ураховуючи, що таких може бути дуже значна кількість), крім тих випадків, коли це об'єктивно виправдовується характером завдань, які виконуються відповідним органом Комітету.

21. Вимагаючи документовані відомості (розпорядчі документи, договори (угоди), звітування, документи фінансового характеру тощо), необхідно, по можливості, позначати конкретні документи, які потрібно надати, а також форму їх надання (засвідчені чи електронні копії документів).

22. Законодавство встановлює, що документи, статистична та інша інформація, необхідні для виконання завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції, мають надаватися на вимогу органу Комітету безкоштовно.

Водночас при виборі способу (форми) подання суб'єктом інформації слід, по можливості, обирати той спосіб (форму), який буде найменш обтяжливим для адресата та не потягне для нього істотних додаткових витрат при виконанні вимоги (копіювання величезного обсягу матеріалів, придбання дорогих носіїв інформації, надіслання дорогим способом поштового зв'язку тощо).

23. Виходячи зі змісту статті 63 Конституції України, а також положень статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (м. Рим, 04.11.1950 р.) та практики її застосування Європейським судом з прав людини (ЄСПЛ)¹⁷, питання вимоги про надання інформації не можуть формулюватися таким чином, щоб вимагати від адресата визнання вчинення ним правопорушення.

¹⁶ Постанова КГС у складі ВС від 23.04.2019 року по справі № 915/827/18, позивач – ТОВ «Центрліфт», відповідач – Миколаївське ТВ, рішення ТВ від 05.06.2018 № 11-ріш.

¹⁷ Див., зокрема, рішення Європейського суду з прав людини від 27.09.2011 р. у справі «*A. Menarini Diagnostics S.R.L. проти Італії*» (заява № 43509/08), § 59; рішення Великої Палати ЄСПЛ від 15.11.2016 у справі *A and B. v. Norway* (заяви № 2+130/11 та № 29758/11), § 17. Також див., *mutatis mutandis*, рішення ЄСПЛ від 25.02.1993 у справі *Funke v France* (заява № 10828/84) та від 17.12.1997 у справі *Saunders v. the United Kingdom* (заява № 19187/91).

Разом із тим органи Комітету не обмежені у праві вимагати інформацію, зі змісту якої може бути зроблено висновок про порушення адресатом вимоги законодавства про захист економічної конкуренції (про захист від недобросовісної конкуренції).

1.7. Особливості витребування та обмеження на витребування окремих видів інформації

24. Органи Комітету не обмежені законодавством у виборі джерела для отримання інформації, необхідної для виконання їх завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції. Закон про АМКУ наділяє органи Комітету правом вимагати надання *будь-якої* інформації, у тому числі з обмеженим доступом та банківської таємниці, необхідної для виконання органами Комітету, його територіальними відділеннями завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

25. Законодавство не містить обмежень на вимагання органами Комітету загальнодоступної інформації (наприклад, вільно доступної інформації в мережі Інтернет)¹⁸, але вимоги про надання такої інформації направляються суб'єктам у тому разі, коли це зумовлено об'єктивними особливостями проведення розслідування (необхідність збирання доказової бази під час розслідування справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції тощо).

Водночас органи Комітету безпосередньо користуються офіційною інформацією (наприклад, статистичними даними), опублікованими на офіційних веб-сайтах державних органів або іншим чином оприлюдненими (зокрема у річних звітах).

26. Немає підстав надсилати вимоги про надання інформації, яка міститься у публічних (загальнодоступних) офіційних реєстрах та відкритих базах даних, таких як Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (надалі – ЄДР), Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Загальнодоступна інформаційна база даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про учасників ринку цінних паперів (SMIDA), бази даних та інформаційно-довідкові системи

¹⁸ Постанова Верховного Суду від 06.03.2018 року у справі № 915/482/17, позивач - приватне Миколаївське обласне акціонерне товариство по туризму та екскурсіях «Миколаївтурист», відповідач – Миколаївське ТВ (рішення від 23.03.2017 №7-ріш).

Укрпатенту (ДП «Український інститут інтелектуальної власності»), Державний реєстр лікарських засобів, Єдиний державний реєстр судових рішень тощо¹⁹.

Вимоги про надання інформації, що міститься у таких реєстрах та базах даних можуть направлятися у разі виявлення розбіжностей між відомостями різних реєстрів (баз даних), між паперовою копією витягу з реєстру, наданою особою Комітету та даними електронного реєстру або, якщо існують обґрунтовані підстави вважати, що інформація, яка міститься в офіційних реєстрах або базах даних, є застарілою або недостовірною.

27. Ураховуючи, що відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» під час здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг замовники з метою відбору постачальника товару (товарів), надавача послуги (послуг) та виконавця робіт для укладення договору використовують електронну систему закупівель, при використанні якої документи та дані створюються та подаються з урахуванням вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» (відповідно до частини другої статті 8 якого допустимість електронного документа як доказу не може заперечуватися виключно на підставі того, що він має електронну форму), під час отримання публічної та загальнодоступної інформації, розміщеної на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель та авторизованих електронних майданчиків, отримання інформації, яка є публічною та загальнодоступною, здійснюється шляхом її завантаження працівниками Комітету з веб-порталу Уповноваженого органу з питань закупівель та авторизованих електронних майданчиків (з подальшим записом такої інформації на оптичний носій інформації).

28. Законодавство прямо наділяє органи Комітету повноваженням вимагати інформацію з обмеженим доступом. Такою інформацією, яка повинна надаватися на вимогу органів Комітету, є конфіденційна інформація (у т.ч. комерційна таємниця); відомості, що становлять банківську таємницю; персональні дані фізичних осіб; інформація для службового користування тощо.

При цьому суб'єкт, який надає інформацію на вимогу органу Комітету як інформацію з обмеженим доступом, повинен зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом.

29. Відповідно до частини першої статті 19 Закону про АМКУ, направляючи вимоги про надання інформації у зв'язку із здійсненням своїх

¹⁹ При цьому законодавство може прямо встановлювати презумпцію достовірності відомостей державних реєстрів: частина 5 статті 12 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» – щодо даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно; частини 1 та 2 статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» – щодо даних ЄДР.

повноважень під час розгляду заяв і справ про узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час проведення розслідування, дослідження, прийняття розпоряджень, рішень за заявами і справами, здійснення інших повноважень у сфері контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, контролю за узгодженими діями, концентрацією органи та посадові особи Комітету та його територіальних відділень керуються лише законодавством про захист економічної конкуренції і є незалежними від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та інших суб'єктів.

Норми законодавства про захист економічної конкуренції у частині права уповноважених органів Комітету вимагати у суб'єктів надання будь-якої інформації, необхідної для реалізації органами Комітету своїх повноважень та відповідальності суб'єктів за невиконання обов'язку щодо надання такої інформації мають спеціальний характер щодо іншого законодавства, яке може містити обмеження на надання суб'єктами господарювання та об'єднаннями такої інформації (наприклад, Закон України «Про банки і банківську діяльність» у частині обмежень на надання банками інформації, що становить банківську таємницю), і тому мають перевагу у застосуванні²⁰.

30. Виходячи зі змісту статті 31 Конституції України, органи Комітету не мають права витребувати в операторів та провайдерів телекомунікаційних послуг інформацію щодо розкриття змісту телефонних розмов або SMS-повідомлень. Вимоги про надання інформації можуть стосуватися лише інформації щодо абонентів та з'єднання (дата, час, номер телефону, з якого здійснювалося з'єднання (дзвінок), номер телефону, з яким здійснювалося з'єднання (дзвінок) та тривалість розмови).²¹

Водночас враховуючи конфіденційність інформації про абонентів, вимоги про надання такої інформації можуть направлятися операторам та провайдерам телекомунікаційних послуг виключно у зв'язку з розслідуванням справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (про захист від недобросовісної конкуренції) (після прийняття розпорядження про початок

²⁰ Щодо надання банками інформації, яка становить банківську таємницю, див.: постанова ВГСУ від 25.07.2017 р. по справі № 910/22761/16 за позовом ПАТ «Укрсиббанк» про визнання недійсним рішення Комітету від 27.09.2016 р. № 435-р; постанова ВГСУ від 20.09.2016 у справі № 924/1995/15 за позовом ПАТ АТ «Євробанк» про визнання недійсним рішення Хмельницького ТВ від 27.11.2015 № 124-р/к; постанова КГС у складі ВС від 20.02.2018 р. по справі № 910/8001/17 за позовом ПАТ «Мегабанк», третя особа на стороні позивача – Національний банк України, про визнання недійсним рішення Комітету від 04.04.2017 № 134-р; постанова КГС у складі ВС від 04.06.2019 по справі № 923/437/18, позивач – ПАТ «Банк Кредит Дніпро», відповідач – Херсонське ТВ, про визнання недійсним рішення ТВ від 12.04.2018 № 3-р/к.

Щодо надання інформації реєстраторами цінних паперів див.: постанова ВГСУ від 11.01.2005 у справі № 41/294; позивач – ТОВ «ОФР –Запоріжжя», відповідач – Комітет; рішення Комітету від 09.04.2004 № 11/39р.

²¹ Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 20.11.2018 р. по справі № 910/1339/18; позивач – ПрАТ «Київстар», відповідач – Комітет; рішення Комітету від 23.11.2017 № 664-р.

розгляду справи), а не на етапі розгляду заяв (перевірки одержаної інформації про можливе порушення) чи у зв'язку з виконанням інших функцій органів Комітету (наприклад, дослідження ринку), і лише у тому разі, якщо це прямо продиктовано необхідністю отримати необхідні для розслідування докази.

Ураховуючи специфіку роботи операторів та провайдерів телекомунікацій та обсяги інформації, яка є в їх розпорядженні, при направленні вимоги слід, наскільки це можливо, обмежуватися одержанням витребуваної інформації в електронній формі.

31. Ураховуючи зміст статті 131² Конституції України про незалежність адвокатури, а також положення статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та її тлумачення у практиці ЄСПЛ²², органи Комітету не мають права вимагати надання інформації, яка становить адвокатську таємницю.

Водночас, адвокатською таємницею є не будь-яка інформація, яка є в розпорядженні адвоката, а лише інформація про клієнта, яка стала відома адвокату під час здійснення ним адвокатської діяльності, та про зміст адвокатських послуг, що надаються адвокатом клієнту (стаття 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»)²³. Відтак, у адвокатів може вимагатися інформація, яка відповідно до закону не становить адвокатської таємниці, але є необхідною для виконання Комітетом завдань, передбачених законодавством.

32. Зважаючи на положення кримінального процесуального законодавства (стаття 222 КПК України), інформація, що становить таємницю слідства, запитується органами Комітету шляхом направлення листів про надання інформації.

1.8. Встановлення строку на відповідь

33. При визначенні строків для надання інформації на вимогу орган Комітету або голова територіального відділення Комітету має керуватися міркуваннями розумності та враховувати обсяг та складність збирання та опрацювання суб'єктом запитуваної у нього інформації.

Якщо запитуються документи, які є (мають бути) у суб'єкта на момент отримання вимоги (статут, господарський договір тощо), строк на надання відповіді може бути помірно стислим, але, як правило, не менше 5 робочих днів

²² Рішення Європейського суду з прав людини від 06.12.2012 у справі *Michaud v. France* (заява № 12323/11);). Також див. рішення ЄСПЛ: від 16.12.1992 у справі *Niemietz v. Germany* (заява № 13710/88), § 37; від 16.10.2007 у справі *Wieser and Eicos Beteiligungen GmbH v. Austria* (заява № 74336/01), § 65; від 24.05.2018 у справі *Laurent v. France* (заява № 28798/13), § 47.

²³ Див., напр.: постанову Верховного Суду України від 11.04.2017 по справі № п/800/650/16.

з дня отримання запиту суб'єктом. Лише в окремих випадках (наприклад, коли збір інформації пов'язаний з виконанням термінового доручення Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України або з розглядом справи, зволікання з прийняттям рішення у якій може призвести до негативних наслідків) можуть встановлюватися більш стислі строки.

Якщо вимагається інформація, яка потребує збору (пошуку), аналізу й узагальнення або має бути отримана від третіх осіб (у тому числі осіб, пов'язаних відносинами контролю в межах однієї групи компаній) чи вибрана за великий період часу чи з великого масиву інформації, строк надання інформації повинен становити від 15 до 30 днів. У разі необхідності одержання інформації за кордоном (наприклад, у материнських (холдингових) компаній) строк на надання відповіді може бути ще довшим.

34. Встановлюючи строк на відповідь, слід враховувати, що законодавство не ставить перебіг строку для надання інформації на вимогу органу Комітету в залежність від того, чи припадають на відповідний період часу вихідні або святкові дні. Відтак, якщо на проміжок часу, який планується відвести суб'єктові для надання відповіді, припадають неробочі (святкові) дні, строк на відповідь на вимогу слід відповідним чином збільшувати.

35. Законодавство про захист економічної конкуренції не забороняє органам Комітету встановлювати в одній вимозі різні строки подання інформації щодо окремих пунктів, груп пунктів вимоги²⁴. Водночас встановлювати різні строки для подання інформації на різні (окремі) пункти або групи пунктів тієї самої вимоги слід лише в тому випадку, коли це продиктоване об'єктивними потребами у здійсненні органом Комітету своїх повноважень (наприклад, необхідністю якнайшвидшого одержання від адресата наявної в нього інформації для проведення розслідування). У цьому разі для уникнення заплутування адресата така вимога повинна бути максимально чіткою та однозначною щодо обсягів і строків надання інформації у кожен проміжок часу (також див. п. 52 нижче).

36. У разі, якщо суб'єкт до спливу строку, визначеного для надання інформації на вимогу, звертається до органу Комітету з обґрунтованим клопотанням про продовження строку для надання відповіді, таке клопотання задовольняється на розсуд органу Комітету виходячи з доцільності та з урахуванням обставин кожної конкретної ситуації (передусім, поважності причин неможливості виконати вимогу в установлений (продовжений) строк,

²⁴ Постанова КСГ у складі Верховного Суду від 06.03.2018 року по справі № 915/482/17.

наявності ознак недобросовісності поведінки адресата), із наданням розумного додаткового строку (зокрема, при направленні відповідей поштою мають обов'язково враховуватися нормативні строки пересилання поштових відправлень²⁵).

1.9. Направлення та вручення вимоги

37. Вимога про надання інформації направляється фізичним особам – підприємцям, фізичним особам – кінцевим бенефіціарним власникам (контролерам) юридичних осіб, а також юридичним особам – за їх місцезнаходженням, зазначеним у ЄДР.²⁶

Місцезнаходження самозайнятих осіб (адвокати, нотаріуси тощо) встановлюється за їхніми реєстраційними даними.

Якщо Комітету відома адреса фактичного місцезнаходження адресата вимоги (наприклад, з даних офіційного веб-сайту, договорів, бланків документів, інформації системи «Прозорро» тощо), одночасно з направленням за місцезнаходженням відповідно до ЄДР вимога може направлятися і за адресою фактичного місцезнаходження.

Якщо фізична або юридична особа не знаходиться за офіційним місцезнаходженням, зазначеним у ЄДР, вимога про надання інформації може направлятися такій особі лише за адресою її фактичного місцезнаходження за умови, що така особа письмово повідомила орган Комітету про іншу адресу та прямо висловила клопотання одержувати повідомлення (у т.ч. вимоги) за адресою її фактичного місцезнаходження.

38. Законодавство про захист економічної конкуренції не обмежує Комітет у способах вручення вимог про надання інформації. Водночас обраний спосіб повинен забезпечувати документальне підтвердження отримання вимоги адресатом (його уповноваженою особою).

Якщо вимога направляється засобами поштового зв'язку, відповідні докази мають свідчити про направлення вимоги за місцезнаходженням суб'єкта господарювання і про отримання його від підприємства зв'язку уповноваженою на це особою відповідно до Правил надання послуг поштового зв'язку,

²⁵ Про затвердження Нормативів і нормативних строків пересилання поштових відправлень: Наказ Міністерства інфраструктури України 28.11.2013 р. № 958, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 28.01.2014 р. за № 173/24950 (із змінами).

²⁶ Постанова КГС у складі Верховного Суду від 12.02.2019 року у справі № 915/352/18, позивач – ФОП Гречаний С.Ю., відповідач – Миколаївське ТВ, рішення ТВ від 15.12.2016 № 53-ріш; постанова КГС у складі Верховного Суду від 19.02.2019 року у справі № 922/1125/18, позивач – ТОВ «Альфа-Рітейл», відповідач – Харківське ТВ, рішення ТВ від 01.03.2018 № 15-р/к.

затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270 (далі – Правила надання послуг поштового зв'язку).²⁷

Належними доказами того, що вимога органу Комітету надіслана на адресу суб'єкта господарювання та отримана ним, є повідомлення про вручення рекомендованого поштового відправлення уповноваженою особою на підставі довіреності на одержання поштових відправлень та журналу обліку вручення рекомендованої кореспонденції.²⁸

За змістом законодавства, належним є зручення поштового відправлення безпосередньо керівникові юридичної особи, що, втім, має підтверджуватися відповідними доказами (напр., підпис на повідомленні про вручення).

Одержання адресатом направленої йому вимоги може також підтверджуватися самим адресатом (наприклад, у листі за підписом уповноваженої особи адресата).

39. Датою фактичного отримання вимоги юридичною особою слід вважати дату вручення вимоги особі, уповноваженій юридичною особою на отримання кореспонденції, адресованій цій юридичній особі.

При цьому слід враховувати, що відповідно до пунктів 94, 96 Правил надання послуг поштового зв'язку, порядок доставки поштових відправлень, повідомлень про вручення поштових відправлень юридичним особам узгоджується оператором поштового зв'язку разом з юридичною особою; для отримання поштових відправлень юридична особа повинна забезпечити створення умов доставки та вручення поштових відправлень; реєстровані поштові відправлення (крім рекомендованих), адресовані юридичним особам, видаються їх представникам, уповноваженим на одержання пошти, в об'єкті поштового зв'язку на підставі довіреності, оформленої в установленому порядку. Копія довіреності, засвідчена в установленому порядку, зберігається в об'єкті поштового зв'язку.

Підпис уповноваженого представника суб'єкта господарювання на рекомендованому повідомленні про вручення поштового відправлення є належним доказом отримання таким суб'єктом господарювання вимоги Комітету.²⁹

40. Законодавство не пов'язує одержання вимоги про надання інформації юридичною особою з моментом вручення (передання) такої вимоги безпосередньо керівникові відповідної юридичної особи. Непередання одержаної уповноваженим представником суб'єкта господарювання вимоги про надання

²⁷ Постанова КГС у складі ВС від 08.05.2019 р. у справі № 922/1126/18; позивач – ТОВ «Віал-Маркет», відповідач – Харківське ТВ; рішення ТВ від 01.03.2018 № 16-р/к.

²⁸ Постанова ВГСУ від 30.09.2014 у справі № 910/13775/13; позивач – СГ ТОВ «АТАК», відповідач – Комітет; рішення Комітету від 14.05.2013 № 376-р.

²⁹ Постанова ВГСУ від 26.02.2013 у справі № 5017/2060/2012; позивач – Одеське ТВ, відповідач – ТОВ «Александр-Н»; рішення ТВ від 28.02.2012 № 06-рш.

інформації керівникові або передання її із запізненням не звільняють суб'єкт господарювання від відповідальності за несвоєчасне подання інформації.

Так само відсутність на роботі певних посадових осіб суб'єкта господарювання – юридичної особи на час розгляду ним вимог не є підставою для неподання або несвоєчасного подання інформації.³⁰ Юридична особа не звільняється від обов'язку одержати вимогу та від відповідальності за неподання або подання в неповному обсязі інформації на вимогу органу Комітету, якщо в такій юридичній особі на момент одержання вимоги керівник відсутній (не призначений) або не може виконувати свої обов'язки (наприклад, у відрядженні, на лікарняному або у відпустці без призначення заступника, тощо)³¹.

41. Належне вручення вимоги органу Комітету про надання інформації фізичній особі не пов'язується з обов'язком вручення такої вимоги особисто адресату (фізичній особі). Відповідно до пункту 99 Правил надання послуг поштового зв'язку, вказана вимога може бути вручена повнолітнім членам сім'ї такої фізичної особи.³²

42. Відповідно до п. 23 Правил розгляду заяв і справ, якщо вжиті органами Комітету заходи із вручення вимоги за місцезнаходженням юридичної особи чи за останнім відомим місцем проживання фізичної особи не дали результату (пошта не отримується, повертається за закінченням строку зберігання; повідомляється про відсутність особи за цією адресою, тощо), для належного вручення вимоги необхідно:

- 1) розмістити повний текст вимоги на офіційному веб-сайті Комітету (<http://www.amc.gov.ua>), після чого
- 2) опублікувати повідомлення про те, що вимогу розміщено на сайті Комітету, у:
 - газеті «Урядовий кур'єр»
 - або
 - друкованому виданні відповідної обласної ради (за місцезнаходженням юридичної особи, останнім відомим місцем проживання фізичної особи)
 - або, якщо у відповідної обласної ради немає друкованого видання, а також якщо місцезнаходженням (місцем проживання) особи є АР Крим, м. Київ або м. Севастополь,

³⁰ Постанова ВГСУ від 06.10.2015 у справі 910/7796/15-г, позивач – ТОВ «Здравіє», відповідач – Комітет, рішення Комітету від 29.12.2014 № 686-р.

³¹ Постанова ВГСУ від 08.02.2011 у справі № 9/212; позивач – Луганське ТВ, відповідач – ФОП Пересидська Н.О.; рішення ТВ від 23.04.2010 № 01-29/28; постанова Верховного Суду від 13.02.2018 по справі № 910/20661/16, позивач – ТОВ «Регіональна енергетична компанія», відповідач – Антимонопольний комітет України, рішення Комітету від 16.08.2016 № 375-р.

³² Постанова ВГСУ від 24.10.2006 у справі № 8/376-О-А-05; позивач – ПП Т., відповідач – Херсонське ТВ; рішення ТВ від 07.10.2005 № 52/П-1.

- у відповідному друкованому засобі масової інформації місцевої сфери розповсюдження, визначеному Кабінетом Міністрів України, у якому розміщуються оголошення про виклик до суду відповідача, третіх осіб, свідків, місце фактичного проживання (перебування) яких невідоме.³³

Через 10 днів з дня опублікування повідомлення вимога вважається такою, що належним чином вручена адресатові.

43. У разі неможливості вручити вимогу (а також у разі ненадання адресатом необхідної інформації) за наявності підстав, передбачених пунктами 8.1 - 8.11 Положення про порядок проведення перевірок³⁴, з метою отримання необхідної інформації доцільно проводити виїзну позапланову перевірку.

II. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З НЕНАЛЕЖНИМ ПОДАННЯМ ІНФОРМАЦІЇ НА ВИМОГУ ОРГАНІВ КОМІТЕТУ

2.1. Загальні положення

44. Законодавство пов'язує настання негативних юридичних наслідків у вигляді відповідальності за неподання інформації та подання інформації в неповному обсязі (а також адміністративної відповідальності посадових осіб органів влади) з неналежною відповіддю (неподання інформації, подання інформації в неповному обсязі) на *вимоги про надання інформації*, направлені органами Комітету у зв'язку із виконанням ними своїх повноважень.

Правові підстави для притягнення суб'єктів до відповідальності за неподання або подання в неповному обсязі інформації на інші форми запитування відомостей (листи про надання інформації, інформаційні запити, опитування, анкетування, тощо) відсутні. Водночас закон може встановлювати інші наслідки неподання інформації на запити органів Комітету, якщо відсутність такої інформації перешкоджає прийняттю рішення (наприклад, справа про узгоджені дії, концентрацію підлягає закриттю без прийняття рішення по суті (абз. 3 ч. 1 статті 32 Закону про ЗЕК); повідомлення про нову

³³ Перелік таких засобів масової інформації щорічно встановлюється розпорядженням Кабінету Міністрів України. На 2019 рік розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 848-р «Про друкований засіб масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, в якому у 2019 році розміщуються повістки про виклик підозрюваного, обвинуваченого та інформація про процесуальні документи» єдиним таким виданням визначено газету «Урядовий кур'єр».

³⁴ Положення про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції, затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 25.12.2001 № 182-р, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13 лютого 2002 р. за № 139/6427 (із змінами).

державну допомогу вважається відкликаним (ч. 3 статті 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»)).

45. Витребування інформації у суб'єктів є не окремим завданням чи самостійною функцією Комітету, а інструментом збирання органами Комітету доказів та отримання інших відомостей, необхідних для ефективного виконання покладених на них законом функцій та основних завдань, у т.ч. розслідування заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (захист від недобросовісної конкуренції) та контролю за концентраціями.

Відтак притягнення до відповідальності суб'єктів за неподання інформації (пункт 13 статті 50 Закону про ЗЕК), подання інформації в неповному обсязі Комітету в установлені строки (пункт 14 статті 50 Закону про ЗЕК), подання недостовірної інформації Комітету, його територіальному відділенню (пункт 15 статті 50 Закону про ЗЕК) належить до дискреційних повноважень органів Комітету.

46. При притягненні до відповідальності за інформаційні порушення, передбачені пунктами 13 – 15 статті 50 Закону про ЗЕК, а також при визначенні розміру штрафу, який накладається за таке порушення, органи Комітету мають ураховувати загальноправові принципи справедливості, пропорційності та розумності, забезпечуючи співрозмірність між характером та причинами допущеного порушення та мірою відповідальності та враховуючи інші істотні фактори.

При цьому слід враховувати, що основною метою передбаченої законодавством відповідальності за неподання інформації, подання інформації в неповному обсязі та подання недостовірної інформації є не накладення та стягнення з суб'єкта штрафу як такі, а спонукання його до надання органам Комітету відомостей, необхідних для всебічного та об'єктивного розслідування справи або для належної реалізації відповідним органом Комітету інших передбачених законодавством завдань, а також застереження для інших суб'єктів господарювання щодо обов'язковості виконання законних вимог органів Комітету.

47. Органам Комітету слід уникати надмірного формалізму, не допускаючи притягнення адресатів вимог про надання інформації до відповідальності за допущення недоліків, які мають суто технічний характер (наприклад, випадіння кількох сторінок тексту при копіюванні великого обсягу документів) або є неістотними (наприклад, пропущення строку на відповідь на 1-2 дні), не впливаючи на зміст відповіді.

Подібні недоліки усуваються, по можливості, не притягненням адресата вимоги до відповідальності, а шляхом оперативного звернення (телефоном або електронною поштою) до відповідного суб'єкта працівниками органу Комітету та якнайшвидшим одержанням запитуваної інформації (також див. пункти 67 та 74 цього Інформаційного листа).

48. Законодавство не ставить застосування відповідальності, передбаченої п.п. 13 - 15 Закону про ЗЕК, у залежність від наявності у суб'єкта (адресата вимоги) вини у тій чи іншій формі. А відтак, відсутність в адресата вимоги умислу на вчинення певних дій, або невчинення дій через недбалість чи необізнаність окремих співробітників адресата вимоги не усувають факту правопорушення.³⁵

Водночас ураховуючи положення частини другої статті 61 Конституції України, відповідно до якої юридична відповідальність особи має індивідуальний характер³⁶, у кожному випадку притягнення суб'єкта до відповідальності за інформаційне порушення (визначенні розміру штрафу) мають враховуватися усі обставини допущеного порушення. Такими обставинами, зокрема, можуть бути:

- підстави, у зв'язку з якими направлялася відповідна вимога (розгляд заяви або справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції чи інша підстава, не пов'язана з розслідуванням порушення);
- процесуальний статус адресата вимоги (відповідач у справі, учасник ринку, щодо якого орган Комітету здійснює дослідження, тощо);
- статус адресата вимоги (наприклад, суб'єкт підприємництва чи комунальне некомерційне підприємство або установа);
- причини несвоєчасного або неповного подання інформації, тощо;
- створені діями (бездіяльністю) суб'єкта перешкоди у здійсненні органом Комітету своїх завдань (як-от: повному з'ясуванні дійсних обставин справи, проведенні повноцінного розгляду справи у розумний строк, тощо);
- чи отримав у кінцевому рахунку орган Комітету необхідну інформацію у повному обсязі.

Ці обставини зазначаються у рішенні про притягнення суб'єкта до відповідальності.

49. Штраф за порушення у вигляді неподання, подання в неповному обсязі або подання недостовірної інформації може бути застосовано органами Комітету лише до суб'єктів господарювання та об'єднань, визначення яких містяться у статті 1 Закону про ЗЕК.

При цьому слід мати на увазі, що законодавство про захист економічної конкуренції має спеціальне визначення суб'єкта господарювання (стаття 1 Закону про ЗЕК), яке може відрізнитися від визначення суб'єкта господарювання в іншому законодавстві (наприклад, у Господарському кодексі). Зокрема, суб'єктами господарювання у розумінні законодавства про захист економічної конкуренції є адвокати, приватні нотаріуси, інші самозайняті особи, а також фізичні особи, які не зареєстровані як фізичні особи – підприємці, але фактично

³⁵ Постанова ВС від 20.09.2018 у справі № 915/17/18, позивач – КП «Дирекція оздоровчих закладів «Причорномор'є», відповідач – Миколаївське обласне ТВ, рішення Відділення від 05.12.2017 № 35-ріш; пункт 3 постанови Пленуму ВГСУ від 26.12.2011 № 15.

³⁶ Рішення Конституційного Суду України від 22.12.2010 № 23-рп/2010; також див., *mutatis mutandis*, рішення Конституційного Суду України від 02.11.2004 року № 15-рп/2004.

здійснюють господарську діяльність або є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) юридичних осіб (у тому числі фактичними).

50. Не можуть накладатися штрафи, передбачені статтею 52 Закону про ЗЕК, на органи державної влади, органи місцевого самоврядування або органи адміністративно-господарського управління та контролю, крім випадків, коли такі органи визнаються суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону про ЗЕК (а саме, в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності), а також на їх посадових та службових осіб або на фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання у розумінні статті 1 Закону про ЗЕК.

51. Ураховуючи статтю 61 Конституції України, яка забороняє притягувати двічі до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення, у разі, якщо ті ж самі дії суб'єкта мають ознаки одночасно неподання інформації у строк (несвоєчасного подання) та подання в неповному обсязі, орган Комітету кваліфікує такі дії за пунктом 13 (неподання інформації у встановлений строк), а не за сукупністю пунктів 13 та 14 статті 50 Закону про ЗЕК.

Водночас подання органам Комітету неправдивої інформації утворює окремий склад порушення, передбаченого пунктом 15 статті 50 Закону про ЗЕК.

52. Оскільки стаття 22 Закону про АМКУ встановлює обов'язковість для виконання та відповідальність за невиконання вимог органів Комітету, невиконання однієї вимоги органу Комітету (у вигляді неподання інформації або подання інформації в неповному обсязі) має кваліфікуватися як одне порушення за п. 13 або п. 14 статті 50 Закону про ЗЕК.

Неподання інформації або подання інформації в неповному обсязі на кілька пунктів тієї самої вимоги може вважатися обтяжуючою обставиною, але не повинно розглядатися як кілька окремих порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

53. Законодавство про захист економічної конкуренції не передбачає відповідальності за неподання інформації або подання інформації в неповному обсязі на вимогу уповноваженого працівника Комітету, який не є органом Комітету. Водночас такі дії в окремих випадках за наявності підстав можуть кваліфікуватися як створення перешкод працівникам Комітету, його територіального відділення (п. 16 статті 50 Закону про ЗЕК).

54. Інформація на вимогу органів Комітету може надаватися представниками (наприклад, адвокатами), які належним чином уповноважені на такі дії суб'єктом господарювання – адресатом вимоги, на підтвердження чого до відповіді на вимогу додається оригінал чи засвідчена копія довіреності. У цьому разі саме суб'єкт господарювання – адресат вимоги залишається відповідальним перед Комітетом за несвоєчасне подання інформації або подання

інформації в неповному обсязі чи подання недостовірної інформації таким уповноваженим представником.

55. Відповідальність за неподання інформації, подання інформації в неповному обсязі або подання недостовірної інформації на вимогу органу Комітету, направлену у зв'язку із розглядом справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, настає в силу самого факту такого неподання (подання в неповному обсязі, подання недостовірних відомостей), незалежно від того, чи було на момент направлення вимоги прийнято рішення органу Комітету у справі, у зв'язку з розслідуванням якої було витребувано інформацію, або чи було це рішення в подальшому визнано недійсним в судовому порядку.³⁷

2.2. Неподання інформації у визначені уповноваженими органами Комітету строки

2.2.1. Щодо кваліфікації порушення

56. При кваліфікації дій під неподанням інформації слід розуміти невиконання вимоги у повному обсязі, тобто неподання відповіді на *жоден* з пунктів вимоги в встановлений у ній строк (що включає подання такої інформації із запізненням). У разі, якщо відповідь було хоча б частково надано хоча б на один з пунктів вимоги у визначений строк, такі дії слід кваліфікувати як подання інформації в неповному обсязі.³⁸

57. При притягненні суб'єкта до відповідальності за неподання інформації на вимогу щоразу слід встановлювати, що вимогу про надання інформації було вручено такому суб'єктові (його уповноваженому представникові), про що має зазначатися у відповідному рішенні органу Комітету (див. п. 38 цього Інформаційного листа).

Якщо юридична особа, яка не надала відповіді на вимогу органу Комітету, стверджує, що не отримувала вимогу, або вимогу було вручено неналежним чином (особі, не уповноваженій на отримання кореспонденції), для встановлення дійсних обставин необхідно з'ясувати, як визначався між цією юридичною особою та об'єктом поштового зв'язку порядок доставки поштової кореспонденції та якій саме особі було вручено вимогу. Зокрема, для цього запитується відповідна інформація в об'єкта поштового зв'язку, що обслуговує юридичну особу, якій було адресовано вимогу.

Невстановлення органом Комітету факту належного вручення вимоги може суттєво вплинути на правову оцінку дій адресата вимоги у справі під час

³⁷ Постанова ВГСУ від 06.09.2016 у справі № 910/75/16; позивач – ТОВ «НВП «Горн», відповідач - Харківське ТВ; рішення ТВ від 10.11.2015 № 132-рк.

³⁸ Див. постанови ВГСУ від 21.06.2005 у справах №№ 44/209 та 44/210.

оскарження рішення органу Комітету в судовому порядку, що призводить до визнання рішення органу Комітету недійсним.

За відсутності належних доказів дати фактичного отримання вимоги її адресатом (або доказів неможливості вручення вимоги, після чого було вжито передбачених законодавством заходів з оприлюднення такої вимоги – *див. пункт 42 цього Інформаційного листа*) особа не може вважатися такою, в якій виник юридичний обов'язок надати інформацію, а відтак, відсутні правові підстави для притягнення такої особи до відповідальності за неподання інформації.

58. Законодавство не дає адресатам право відмовитися від виконання вимоги уповноваженої особи Комітету про надання інформації, необхідної для реалізації завдань, покладених на органи Комітету.

Слід кваліфікувати як порушення законодавства про захист економічної конкуренції за пунктом 13 статті 50 Закону про ЗЕК відмову суб'єкта надати інформацію на тій підставі, що ця інформація може бути відома Комітету з інших джерел³⁹, або з посиланням на недоцільність надання витребуваної інформації⁴⁰, або з інших подібних причин⁴¹.

Не є правомірною відмова адресата надати інформацію на вимогу органу Комітету із посиланням на конфіденційність такої інформації. Зокрема, не ґрунтується на законі відмова надати інформацію з посиланням на статтю 32 Конституції України, оскільки ця стаття прямо допускає збирання, зберігання та використання конфіденційної інформації про особу без її згоди у випадках, визначених законом⁴², в інтересах, у тому числі, економічного добробуту⁴³.

Також, зважаючи на спеціальний характер норми статті 22¹ Закону про АМКУ, суб'єкти не можуть обґрунтовувати відмову у наданні інформації на

³⁹ Див.: постанова ВГСУ від 30.10.2007 у справі № 2/30; позивач – БАТ «Сарненський маслоробний комбінат», відповідач – Рівненське ТВ; рішення ТВ від 13.11.2006 № 11; постанова ВГСУ від 28.04.2009 у справі № 10/449-Н; позивач – ТОВ «СТІОМІ-Холдінг», відповідач – Хмельницьке ТВ; рішення ТВ від 01.08.2008 № 36-рш; постанова ВГСУ від 04.09.2013 у справі № 910/2252/13; позивач – ТОВ «Євпаторійський винзавод»; відповідач – Комітет; рішення Комітету від 21.11.2012 № 825-р та від 28.11.2012 № 860-р; постанова ВГСУ від 26.11.2014 у справі № 910/10950/14; позивач – ПАТ «Форекс Емемсіс Груп», відповідач – Київське ТВ; рішення ТВ від 26.03.2014 № 11/03-р/к; постанова ВГСУ від 12.05.2015 у справі № 917/1536/14; позивач – ТОВ «ФІЛГАТ ФТК», відповідач – Полтавське ТВ; рішення ТВ від 27.05.2014 № 02/146-рш.

⁴⁰ Постанова ВГСУ від 10.02.2009 у справі № 8/71; позивач – БАТ «Агропромислова група «Закарпатський сад», відповідач – Закарпатське ТВ; рішення ТВ від 27.12.2007 № 35.

⁴¹ Постанова КГС у складі Верховного Суду від 06.03.2018 у справі № 915/482/17, позивач – Миколаївське обласне акціонерне товариство по туризму на екскурсіях «Миколаївтурист», відповідач – Миколаївське ТВ, рішення Відділення від 23.03.2017 № 7-ріш.

⁴² Див.: рішення Конституційного Суду України від 20.01.2012 р. № 2-рп/2012 у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України.

⁴³ Європейський суд з прав людини визнав діяльність конкурентного відомства із захисту економічної конкуренції такою, що здійснюється в інтересах економічного добробуту, з точки зору втручання у право приватного життя (див. § 81 рішення ЄСПЛ від 2.10.2014 по справі «Дельта Пекарні А.С. проти Чеської Республіки» (*Delta Pekárny A.S. c. République Tchèque*) (заява № 97/11)).

вимогу органу Комітету посиланням на абз. 2 частини восьмої статті 19 Господарського кодексу України.

59. Не ґрунтується на законодавстві відмова у наданні органам Комітету інформації з посиланнями на положення статей 162 - 165 Кримінального процесуального кодексу України, які встановлюють особливий режим доступу до охоронюваної законом таємниці (зокрема, таємниці вчинення нотаріальних дій; конфіденційної інформації (включно з комерційною таємницею); банківської таємниці; інформації, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій, про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг; персональні дані особи, що знаходяться у її особистому володінні або в базі персональних даних, яка знаходиться у володільця персональних даних, тощо), оскільки ні положення КПК України в цілому, ні особливий порядок доступу до охоронюваної законом таємниці, передбачений цим Кодексом (шляхом одержання ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів), зокрема, на органи Комітету не поширюються.⁴⁴

60. Виходячи зі змісту статті 22¹ Закону про АМКУ та пункту 13 статті 50 Закону про ЗЕК кожна окрема вимога органу Комітету, голови територіального відділення, одержана суб'єктом господарювання, об'єднанням, є окремим юридичним фактом, що породжує між його одержувачем та органом Комітету правовідносини, в силу яких одержувач повинен надати відповідну інформацію в установленій органом Комітету, головою територіального відділення строк. Невиконання цього обов'язку є юридичним фактом, який, у свою чергу, породжує між одержувачем та органом Комітету правовідносини, пов'язані із виникненням повноваження із застосування до одержувача відповідальності за невиконання обов'язку щодо вчасного подання інформації.

Неподання суб'єктом господарювання певної інформації на надіслану органом Комітету у межах його повноважень вимогу є конкретним актом невиконання конкретної заснованої на законі вимоги державного органу незалежно від того, чи надсилалися таким органом даному суб'єктові у подальшому інші вимоги з таких самих питань, але з іншими строками виконання.⁴⁵

⁴⁴ Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 20.11.2018 р. по справі № 910/1339/18; позивач – ПрАТ «Київстар», відповідач – Комітет; рішення Комітету від 23.11.2017 № 664-р.

⁴⁵ Постанова ВС від 06.03.2018 у справі № 915/482/17, позивач – МОАТ по туризму на екскурсіях «Миколаївтурист», відповідач – Миколаївське ТВ, рішення Відділення від 23.03.2017 № 7-ріш; постанова ВГСУ від 29.11.2016 у справі № 922/1540/16; позивач – ТОВ «Агрофірма Колонтаїв», відповідач – Харківське ТВ; рішення ТВ від 23.02.2016 № 18-р/к; постанова ВСУ від 12.03.2013 у справі № 5011-20/3185-201; позивач - ТОВ «Сонар ТМ», відповідач – Київське міське ТВ; рішення Відділення від 17.11.2011 № 96/01-П; постанова ВГСУ 27.08.2013 у справі № 905/1388/13-г; позивач – ПАТ «Донецький завод мостових конструкцій»; відповідач – Донецьке ТВ; рішення Відділення від 31.01.2013 № 13; постанова ВГСУ від 30.03.2016 у справі № 910/27130/15; позивач - ПАТ «Укргаз – Енерго», відповідач – Комітет; рішення Комітету від 29.09.2015 № 489-р.

61. Неподання інформації на кілька однакових чи близьких за змістом вимог органу Комітету не може розглядатися як одне триваюче правопорушення у вигляді неподання інформації, оскільки вчиняється у відмінних одне від одного правовідносинах, які породжуються кожною вимогою про надання інформації.

Кожен факт неподання інформації на вимогу органу Комітету, включно із вимогами однакового чи близького змісту (повторні вимоги), є окремим порушенням, передбаченим пунктом 13 статті 50 Закону про ЗЕК, та є підставою для початку розгляду справи. За кожен факт такого порушення суб'єкт може притягатися до відповідальності незалежно від того, чи притягався цей суб'єкт до відповідальності за подібне правопорушення у минулому⁴⁶.

Кілька справ відкритих органами Комітету за взаємопов'язаними фактами неподання інформації одним і тим самим суб'єктом господарювання, об'єднанням (наприклад, коли через неподання інформації на першу вимогу надсилалися повторні вимоги, на які також не було подано інформацію), можуть бути об'єднані в одне провадження в порядку, передбаченому законодавством, і розслідуватися в межах однієї справи. При цьому кваліфікація дій і застосування санкцій здійснюється щодо кожного факту неподання інформації окремо. У такому разі ці факти обов'язково мають бути вказані у поданні про попередні висновки у справі та в рішенні за результатами розгляду справи.

62. Не може застосовуватися відповідальність за неподання інформації на вимогу органу Комітету в установленний строк до суб'єкта, який витребуваною інформацією об'єктивно не володіє.⁴⁷

Водночас слід враховувати, що відповідно до статті 63 Закону про ЗЕК суб'єкти господарювання, пов'язані відносинами контролю відповідно до статті 1 цього Закону, зобов'язані забезпечувати обмін інформацією між собою та вживати інших заходів у такий спосіб та в такому обсязі, які б забезпечували запобігання вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Невиконання суб'єктами господарювання вимог щодо обміну інформацією не звільняє від відповідальності інших, пов'язаних з ними суб'єктів господарювання, яким повинна бути надана інформація чи які повинні були

⁴⁶ Див.: постанова ВГСУ від 11.01.2005 у справі № 41/294 та № 41/295; постанова ВГСУ 27.08.2013 у справі № 905/1388/13-г; позивач – ПАТ «Донецький завод мостових конструкцій»; відповідач – Донецьке ТВ; рішення ТВ від 31.01.2013 № 13; постанова ВГСУ від 30.03.2016 у справі № 910/27130/15; позивач – ПАТ «Укргаз – Енерго», відповідач – Комітет; рішення Комітету від 29.09.2015 № 489-р. Також див.: постанова Верховного Суду від 20.02.2018 р. по справі № 910/8001/17 за позовом ПАТ «Мегабанк», третя особа на стороні позивача – Національний банк України, про визнання недійсним рішення Комітету від 04.04.2017 № 134-р; постанова Верховного Суду від 06.03.2018 у справі № 915/482/17, позивач – Миколаївське обласне акціонерне товариство по туризму на екскурсіях «Миколаївтурист», відповідач – Миколаївське ТВ, рішення Відділення від 23.03.2017 № 7-рш.

⁴⁷ Постанова ВГСУ від 05.07.2011 у справі № 14/17-92-2011; позивач – ФОП Мачульський О.В., відповідач – Одеське ТВ; рішення ТВ від 16.11.2010 № 86-рш.

вжити інших заходів, необхідних для виконання вимоги уповноваженого органу Комітету.

2.2.2. Визначення пропущення строку

63. При обчисленні строків слід враховувати статтю 62 Закону про ЗЕК, зокрема, той факт, що перебіг строку на відповідь на вимогу органу Комітету про надання інформації починається з дня, наступного за днем одержання суб'єктом вимоги органу Комітету. У разі опублікування вимоги через неможливість її вручення строк на надання адресатом відповіді відраховується з 11-го дня після опублікування повідомлення про розміщення вимоги на офіційному веб-сайті Комітету (див. п. 42 цього Інформаційного листа).

У разі, коли останній день на відповідь на вимогу припадає на неробочий день, днем закінчення строку (тобто, днем, коли суб'єкт ще може надати відповідь у межах відведеного органом Комітету строку) вважається перший наступний за ним робочий день.

Останній день строку триває до 24 години, але, коли в цей строк необхідно було вчинити дію в Комітеті чи його територіальному відділенні, строк закінчується в момент закінчення робочого дня.

64. Відповідно до частини третьої статті 62 Закону про ЗЕК строк не вважається пропущеним, якщо до його закінчення необхідні документи здано на пошту. У разі неотримання документів Комітетом чи його територіальним відділенням відповідна особа надає належні докази на підтвердження факту направлення таких документів поштою.

Належними доказами надіслання відповіді на вимогу органу Комітету є опис вкладення в поштовий конверт та розрахунковий документ, що підтверджує надання поштових послуг (касовий чек, розрахункова квитанція тощо), надані в оригіналі.

Не є належним доказом своєчасного направлення відповіді на вимогу органу Комітету запис у журналі вихідної кореспонденції адресата вимоги або бланк опису вкладення поштового відправлення, заповнений з порушенням Правил надання послуг поштового зв'язку, за умови відсутності розрахункового документа, який підтверджував би оплату послуг відділення поштового зв'язку за вказане відправлення⁴⁸.

65. Якщо інформацію було отримано органом Комітету після спливу встановленого строку, але особа стверджує, що її було надіслано вчасно, відправник має довести, шляхом надання відповідних доказів, що інформацію

⁴⁸ Постанова ВГСУ від 11.12.2012 по справі № 5016/661/2012(13/44); позивач – ТОВ «ТД «Водний Світ», відповідач – Миколаївське ТВ; рішення ТВ від 02.02.2012 № 5-ріш; постанова КГС у складі Верховного Суду від 19.02.2019 у справі № 922/1603/18, позивач – ТОВ «Дніпровський завод спеціального обладнання та матеріалів», відповідач – Харківське ТВ; рішення ТВ від 12.04.2018 № 33-р/к.

було ним надано у строки, встановлені у вимозі. У разі неотримання документів Комітетом чи його територіальним відділенням відповідна особа надає належні докази на підтвердження факту направлення таких документів поштою⁴⁹. У разі неможливості надати такі докази (у т.ч. у разі посилення особи на те, що відповідь було надіслано не поштою, а опущено безпосередньо у скриньку вхідної кореспонденції Комітету) строк на надання відповідей слід вважати пропущеним.

2.3. Подання інформації у неповному обсязі

66. Відповідно до п. 14 статті 50 Закону про ЗЕК порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є подання інформації в неповному обсязі Комітету, його територіальному відділенню у встановлені органами Комітету, головою його територіального відділення чи нормативно-правовими актами строки.

Як подання інформації в неповному обсязі слід кваліфікувати подання інформації на вимогу органу Комітету в установлений строк, але не з усіх питань відповідної вимоги.

67. Як подання інформації в неповному обсязі можуть кваліфікуватися дії адресата вимоги у разі надання на вимогу органу Комітету інформації в невпорядкованому, несистематизованому вигляді (наприклад, замість заповнення таблиці у форматі *Excel* за зразком, наведеним у вимозі, інформацію надано єдиним текстом), якщо це значно ускладнює або робить неможливим використання органом Комітету цієї інформації і при цьому на запит органу Комітету цю інформацію не було приведено у відповідність із вимогою у визначений органом Комітету строк.

68. Слід кваліфікувати як порушення подання адресатом вимоги інформації, яка не стосується поставлених питань, замість інформації, що вимагалася (наприклад, подано інформацію за інший рік замість того, який вимагався), а також надання нечіткої, неконкретної відповіді на вимогу про повідомлення конкретних фактичних обставин.⁵⁰

69. Немає підстав для притягнення суб'єкта до відповідальності, коли його неповна або неточна відповідь на вимогу органу Комітету була зумовлена недосконалістю запитання (наприклад, якщо поставлене органом Комітету

⁴⁹ Постанова Верховного Суду від 06.03.2018 року у справі № 915/482/17, позивач - приватне Миколаївське обласне акціонерне товариство по туризму та екскурсіях "Миколаївтурист", відповідач – Миколаївське ТВ; рішення ТВ від 23.03.2017 №7-ріш.

⁵⁰ Постанова КГС у складі ВС від 23.04.2019 року по справі № 915/827/18, позивач – ТОВ «Центроліфт», відповідач – Миколаївське ТВ, рішення ТВ від 05.06.2018 № 11-ріш.

запитання було нечітким та/або неоднозначним, допускаючи його подвійне тлумачення).

У разі некоректності, нечіткості або неоднозначності формулювань вимоги усі сумніви щодо повноти відповіді мають тлумачитися на користь адресата вимоги.

70. Для оцінки повноти відповідей на поставлені у вимозі запитання слід враховувати об'єктивну можливість адресата надати інформацію в обсязі, що очікується уповноваженим органом Комітету, у тому числі виходячи з об'єктивного рівня обізнаності адресата та наявності у нього спеціальних знань.

Зокрема, слід враховувати, що відповідно до статті 7 Закону про АМКУ, деякі питання (як-от: визначення меж товарного ринку, а також становища, в тому числі монопольного (домінуючого), суб'єктів господарювання на цьому ринку) належать до виключної компетенції органів Комітету.

71. Не може оцінюватися з точки зору повноти або достовірності (а відтак, і кваліфікуватися як подання інформації в неповному обсязі (або як подання недостовірної інформації)) відповідь адресата на запитання, яке вимагає надання його суб'єктивної думки (оціночного судження, гіпотетичного припущення) з того чи іншого приводу (наприклад: *«Якими були б Ваші дії у разі, якщо б Ви здійснювали такий вид діяльності на ринку за подібних обставин?»*; *«Які переваги у конкуренції Ви можете отримати?»*; *«Яку користь матимуть споживачі від ваших послуг?»*; *«Висловіть свої міркування з приводу того, чи може внаслідок застосування такої умови (зобов'язання сторін) будь-яким чином обмежуватися (ущемлюватися, усуватися) конкуренція?»*; *«Чи може вплинути Ваша діяльність на посилення конкурентоспроможності підприємства і на якому товарному ринку?»*).

2.4. Подання недостовірної інформації

72. Застосування пункту 15 статті 50 Закону про ЗЕК не залежить від того, чи надавалася така інформація на вимогу органу Комітету чи голови територіального відділення (у тому числі в обсязі більшому, ніж вимагалось у вимозі), на запит чи лист органу Комітету про надання інформації, або з власної ініціативи. Для кваліфікації дій особи як порушення достатнім є встановлення самого факту надання недостовірної інформації Комітету чи його територіальному відділенню.⁵¹

Закон прямо передбачає притягнення до відповідальності за пунктом 15 статті 50 Закону про ЗЕК заявників у разі, якщо заява про надання дозволу на концентрацію або узгоджені дії не містить достовірної інформації.

⁵¹ Постанова ВГСУ від 10.10.2017 у справі № 925/63/17, позивач – ПП ГРК «Апельсин», відповідач – Черкаське ТВ, рішення ТВ від 15.11.2016 № 42-р/к.

73. Комітет не зобов'язаний визначати, яка інформація з тієї, що була подана особою, є достовірною, а яка не відповідає дійсності. При цьому подальше направлення особою повідомлення органу Комітету про допущені при відповіді помилки не усуває факту надання ним недостовірної інформації.⁵²

Разом із тим добросовісні дії адресата вимоги з виправлення самостійно виявлених помилок мають враховуватися при вирішенні питання щодо притягнення такого суб'єкта до відповідальності на підставі пункту 15 статті 50 Закону (див. п.п. 45-48 цього Інформаційного листа).

74. Не повинні кваліфікуватися як подання недостовірної інформації граматичні, орфографічні, математичні та інші помилки або описки (наприклад, помилка в цифрі номера оптичного носія інформації), зокрема у разі, коли адресат вимоги повинен протягом стислого часу подати органам Комітету великий обсяг інформації, що має вводитися (наприклад, у подані у вимозі таблиці) вручну у стислі строки, крім випадків, коли існують обґрунтовані підстави вважати, що такі помилки, які мають *істотний* характер, було допущено свідомо, з метою введення в оману органу Комітету або створення перешкод й ускладнень у проведенні розслідування.

У разі виявлення у відповіді на вимогу неточностей, що мають ознаки технічних помилок, такі неточності повинні усуватися в оперативному порядку, у т.ч. шляхом подання адресатом вимоги відповідних уточнень та коригувань, для чого суб'єктові може бути встановлено додатковий час для усунення недоліків.

Водночас, якщо, незважаючи на повідомлення органом Комітету про виявлені в наданій інформації недоліки, адресат вимоги протягом додатково встановленого часу не направляє до Комітету відповідні уточнення та коригування, надання ним неточних відомостей може кваліфікуватися як подання недостовірної інформації.

75. Виявлення недостовірності даних, наданих суб'єктом господарювання на вимогу органів Комітету, є окремою спеціально визначеною підставою для проведення виїзної позапланової перевірки (п. 8.5 Положення про порядок проведення перевірок).

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ

⁵² Постанова ВГСУ від 02.02.2011 у справі № 14/18-10; позивач – ТОВ «Котюжани зерно», відповідач – Вінницьке ТВ; рішення ТВ від 17.07.2009 № 43-рш; постанова ВГСУ від 22.02.2017 у справі № 914/1860/16 за позовом ПАТ «Львівгаз» про визнання недійсним рішення Львівського ТВ від 10.06.2016 № 18-р/к.

ДОДАТОК І.

*Примірна форма вимоги про надання інформації
у зв'язку з розглядом заяви (справи) про порушення
законодавства про захист економічної конкуренції
(крім порушень, передбачених п. 4 ч. 2 статті 6 Закону)*

*[Повна назва організаційно
правової форми суб'єкта
господарювання – отримувача
вимоги відповідно до ЄДРПОУ]*

Адреса отримувача вимоги

**ВИМОГА
про надання інформації**

ВВ Антимонопольному комітеті України (далі – Комітет) розглядається справа № _____ [заяву], розпочата розпочата розпорядженням державного уповноваженого Комітету від _____ № _____ за ознаками вчинення [вказати відповідача] порушення передбаченого пунктом _____ статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» [або зазначити порушення статті, визначеної главами 2-4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»] у вигляді [вказати склад порушення у відповідності до кваліфікації].

З метою повного, всебічного та об'єктивного розгляду зазначеної справи (заяви), керуючись статтями 7, 16, 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», **вимагаю** у [вказати кількість днів]–денний строк з дня отримання цієї вимоги надати Комітету наступну інформацію, пояснення та копії документів:

1. [•] [Питання мають бути чіткими, зрозумілими і не допускати подвійного тлумачення, а також вказувати, що адресат вимоги має надати пояснення у разі відсутності у нього запитуваної інформації або документів (і, по можливості, підкріпити пояснення відповідними доказами).]

2. [•] [Якщо на окреме питання вимоги передбачено надання відповіді у табличній формі, необхідно розміщувати примірник табличної форми з зазначенням назви колонок.]

3. [•] [У разі направлення вимоги про надання інформації, яка містить банківську таємницю, питання у вимозі мають ставитися стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу.]

Крім того, [вказати адресата вимоги] може надати будь-яку інформацію, яка може сприяти повнішому, всебічному та об'єктивному встановленню обставин предмету вимоги.

Копії документів слід надати згідно з нумерацією пунктів цієї вимоги, з підписом керівника підприємства або уповноваженої особи у паперовому вигляді, інформацію, що запитується в табличному вигляді, необхідно надати в електронному вигляді у форматі «.xls» (Microsoft Office Excel 2003) на оптичному диску CD-R або DVD-R із зазначенням серіїсерії та номеру диску.

Відповідь прошу надати згідно з нумерацією пунктів цієї вимоги, підписану керівником товариства, у паперовому [та електронному] вигляді.

У разі підписання відповіді уповноваженою особою, яка не є керівником, до відповіді має бути долучено оригінал довіреності або іншого документа, який належним чином посвідчує повноваження особи-підписання.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», вимоги органу Антимонопольного комітету України є обов'язковими для виконання у визначені ними строки. Відповідно до статті 22¹ зазначеного Закону, суб'єкти господарювання, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

У разі надання інформації з обмеженим доступом (зокрема, конфіденційної інформації) необхідно: 1) зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом; та 2) надати обґрунтування щодо віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом.

Крім того, Комітету надається неконфіденційна версія документів чи іншої інформації, зокрема з виключеною, зачорненою чи в інший спосіб зміненою інформацією, яка забезпечує достатній їй захист та досягнення цілей, передбачених пунктами 2 та 3 частини третьої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

У разі відсутності можливості надання запитуваної інформації у визначений вимогою строк не пізніше кінцевої дати на надання відповіді, визначеної у цій вимозі, ви можете звернутися до Комітету з обґрунтованим клопотанням про продовження строку на надання інформації на вимогу, із поясненням причин неможливості надання запитуваної інформації у визначений у вимозі строк.

Відповідно до статті 63 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, пов'язані відносинами контролю, зобов'язані забезпечувати обмін інформацією між собою та вживати інших заходів у такий спосіб та в такому обсязі, які б забезпечували запобігання вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Невиконання суб'єктами господарювання вимог щодо обміну інформацією не звільняє від відповідальності інших, пов'язаних з ними суб'єктів господарювання, яким повинна бути надана інформація чи які повинні були вжити інших заходів, необхідних для виконання вимоги уповноваженого органу Комітету.

Контактна особа Антимонопольного комітету України – [П.І.Б. працівника, із зазначенням посади]; телефон – (044) [●], електронна адреса – [●]@amcu.gov.ua.

Згідно із пунктами 13, 14, 15 статті 50 та статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неподання органу Антимонопольного комітету України інформації в установлені строки, подання інформації в неповному обсязі у встановлені строки, подання недостовірної інформації визнаються порушенням законодавства про захист економічної конкуренції і тягнуть за собою відповідальність у вигляді штрафу у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

З метою уникнення можливого знищення інформації, яка використовується під час підготовки відповідей на запитання цієї вимоги державний уповноважений застерігає Товариство від вчинення таких дій. Державний уповноважений може запитувати додаткову

або уточнюючу інформацію у межах розгляду зазначених справ. Відповідно, Товариство повинно запобігти знищенню інформації у будь-якому вигляді, яка має відношення до розгляду зазначених справ.

Державний уповноважений
Антимонопольного комітету України

ДОДАТОК II.

*Примірна форма вимоги про надання інформації
у зв'язку з розглядом заяви (справи) про порушення
законодавства про захист економічної конкуренції,
передбачені п. 4 ч. 2 статті 6 Закону*

*[Повна назва організаційно
правової форми суб'єкта
господарювання – отримувача
вимоги відповідно до ЄДРПОУ]*

Адреса отримувача вимоги

**ВИМОГА
про надання інформації**

В Антимонопольному комітеті України (далі – Комітет) розглядається справа № _____ [заява], розпочата за ознаками вчинення порушення, передбаченого пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів.

З метою повного, всебічного та об'єктивного розгляду зазначеної справи (заяви), керуючись статтями 7, 16, 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», **вимагаю** у [вказати кількість днів]–денний строк з дня отримання цієї вимоги надати Комітету наступну інформацію, пояснення та копії документів:

1. [●] [Питання мають бути чіткими, зрозумілими і не допускати подвійного тлумачення, а також вказувати, що адресат вимоги має надати пояснення у разі відсутності у нього запитуваної інформації або документів (і, по можливості, підкріпити пояснення відповідними доказами).]

2. [●] [Якщо на окреме питання вимоги передбачено надання відповіді у табличній формі, необхідно розміщувати примірник табличної форми з зазначенням назви колонок.]

3. [●] [У разі направлення вимоги про надання інформації, яка містить банківську таємницю, питання у вимозі мають ставитися стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу.]

Крім того, [вказати адресата вимоги] може надати будь-яку інформацію, яка може сприяти повнішому, всебічному та об'єктивному встановленню обставин предмету вимоги.

Копії документів слід надати згідно з нумерацією пунктів цієї вимоги, з підписом керівника підприємства або уповноваженої особи у паперовому вигляді; інформацію, що запитується в табличному вигляді, необхідно надати в електронному вигляді у форматі «.xls» (Microsoft Office Excel 2003) на оптичному диску CD-R або DVD-R із зазначенням серії та номеру диску.

Відповідь прошу надати згідно з нумерацією пунктів цієї вимоги, підписану керівником товариства, у паперовому [та електронному] вигляді.

У разі підписання відповіді уповноваженою особою, яка не є керівником, до відповіді має бути долучено оригінал довіреності або іншого документа, який належним чином посвідчує повноваження особи-підписання.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», вимоги органу Антимонопольного комітету України є обов'язковими для виконання у визначені ними строки. Відповідно до статті 22¹ зазначеного Закону, суб'єкти господарювання, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

У разі надання інформації з обмеженим доступом (зокрема, конфіденційної інформації) необхідно: 1) зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом; та 2) надати обґрунтування щодо віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом.

Крім того, Комітету надається неконфіденційна версія документів чи іншої інформації, зокрема з виключеною, зачорненою чи в інший спосіб зміненою інформацією, яка забезпечує достатній їй захист та досягнення цілей, передбачених пунктами 2 та 3 частини третьої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

У разі відсутності можливості надання запитуваної інформації у визначений вимогою строк не пізніше кінцевої дати на надання відповіді, визначеної у цій вимозі, ви можете звернутися до Комітету з обґрунтованим клопотанням про подовження строку на надання інформації на вимогу, із поясненням причин неможливості надання запитуваної інформації у визначений у вимозі строк.

Відповідно до статті 63 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, пов'язані відносинами контролю, зобов'язані забезпечувати обмін інформацією між собою та вживати інших заходів у такий спосіб та в такому обсязі, які б забезпечували запобігання вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Невиконання суб'єктами господарювання вимог щодо обміну інформацією не звільняє від відповідальності інших, пов'язаних з ними суб'єктів господарювання, яким повинна бути надана інформація чи які повинні були вжити інших заходів, необхідних для виконання вимоги уповноваженого органу Комітету.

Контактна особа Антимонопольного комітету України – *[П.І.Б. працівника, із зазначенням посади]*; телефон – (044) [●], електронна адреса – [●]@amcu.gov.ua.

Згідно із пунктами 13, 14, 15 статті 50 та статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неподання органу Антимонопольного комітету України інформації в установлені строки, подання інформації в неповному обсязі у встановлені строки, подання недостовірної інформації визнаються порушенням законодавства про захист економічної конкуренції і тягнуть за собою відповідальність у вигляді штрафу у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. З метою уникнення можливого знищення інформації, яка використовується під час підготовки відповідей на запитання цієї вимоги державний уповноважений застерігає Товариство від вчинення таких дій. Державний уповноважений може запитувати додаткову або уточнюючу інформацію у межах розгляду зазначених справ. Відповідно, Товариство повинно запобігти

знищенню інформації у будь-якому вигляді, яка має відношення до розгляду зазначених справ.

Державний уповноважений
Антимонопольного комітету України

ДОДАТОК III.

*Примірна форма вимоги про надання інформації
у зв'язку із здійсненням заходів державного
контролю з виявлення порушень законодавства*

*[Повна назва організаційно
правової форми суб'єкта
господарювання – отримувача
вимоги відповідно до ЄДРПОУ]*

Адреса отримувача вимоги

ВИМОГА
про надання інформації

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) на підставі пункту п'ятого частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» вживає заходів державного контролю з виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції у *[вказати сферу контролю]*.

З метою повного, всебічного та об'єктивного здійснення зазначеного повноваження, керуючись статтями 7, 16, 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», **вимагаю у [вказати кількість днів]–денний строк з дня отримання цієї вимоги надати Комітету наступну інформацію, пояснення та копії документів:**

1. [●] *[Питання мають бути чіткими, зрозумілими і не допускати подвійного тлумачення, а також вказувати, що адресат вимоги має надати пояснення у разі відсутності у нього запитуваної інформації або документів (і, по можливості, підкріпити пояснення відповідними доказами).]*

2. [●] *[Якщо на окреме питання вимоги передбачено надання відповіді у табличній формі, необхідно розміщувати примірник табличної форми з зазначенням назви колонок.]*

3. [●] *[У разі направлення вимоги про надання інформації, яка містить банківську таємницю, питання у вимозі мають ставитися стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу.]*

Крім того, *[вказати адресата вимоги]* може надати будь-яку інформацію, яка може сприяти повнішому, всебічному та об'єктивному встановленню обставин предмету вимоги.

Копії документів слід надати згідно з нумерацією пунктів цієї вимоги, з підписом керівника підприємства або уповноваженої особи у паперовому вигляді, інформацію, що запитується в табличному вигляді, необхідно надати в електронному вигляді у форматі «.xls» (Microsoft Office Excel 2003) на оптичному диску CD-R або DVD-R із зазначенням серії та номеру диску.

Відповідь прошу надати згідно з нумерацією пунктів цієї вимоги, підписану керівником товариства, у паперовому *[та електронному]* вигляді.

У разі підписання відповіді уповноваженою особою, яка не є керівником, до відповіді має бути долучено оригінал довіреності або іншого документа, який належним чином посвідчує повноваження особи-підписанта.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», вимоги органу Антимонопольного комітету України є обов'язковими для виконання у визначені ними строки. Відповідно до статті 22¹ зазначеного Закону, суб'єкти господарювання, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення^а Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

У разі надання інформації з обмеженим доступом (зокрема, конфіденційної інформації) необхідно: 1) зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом; та 2) надати обґрунтування щодо віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом.

Крім того, Комітету надається неконфіденційна версія документів чи іншої інформації, зокрема з виключеною, зачорненою чи в інший спосіб зміненою інформацією, яка забезпечує достатній їй захист та досягнення цілей, передбачених пунктами 2 та 3 частини третьої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

У разі відсутності можливості надання запитуваної інформації у визначений вимогою строк не пізніше кінцевої дати на надання відповіді, визначеної у цій вимозі, ви можете звернутися до Комітету з обґрунтованим клопотанням про подовження строку на надання інформації на вимогу, із поясненням причин неможливості надання запитуваної інформації у визначений у вимозі строк.

Контактна особа Антимонопольного комітету України – *[П.І.Б. працівника, із зазначенням посади]*; телефон – (044) [●], електронна адреса – [●]@atcu.gov.ua.

Згідно із пунктами 13, 14, 15 статті 50 та статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неподання органу Антимонопольного комітету України інформації в установлені строки, подання інформації в неповному обсязі у встановлені строки, подання недостовірної інформації визнаються порушенням законодавства про захист економічної конкуренції і тягнуть за собою відповідальність у вигляді штрафу у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Державний уповноважений застерігає Товариство від знищення інформації, яка використовується під час підготовки відповідей на запитання цієї вимоги. Оскільки державний уповноважений може запитувати додаткову або уточнюючу інформацію у межах вжиття заходів державного контролю та/або розгляду інших пов'язаних питань, Товариство повинно запобігти знищенню інформації у будь-якому вигляді, яка має відношення до відповідей на поставлені у вимозі питання.

Державний уповноважений
Антимонопольного комітету України

ДОДАТОК IV.

*Примірна форма вимоги про надання інформації
у зв'язку із здійсненням повноважень
Уповноваженого органу з питань державної допомоги*

*[Повна назва організаційно
правової форми суб'єкта
господарювання – отримувача
вимоги відповідно до ЄДРПОУ]*

Адреса отримувача вимоги

**ВИМОГА
про надання інформації**

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) як Уповноважений орган з питань державної допомоги здійснює повноваження з моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання та контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції у зв'язку з *[зазначити сферу контролю]*.

З метою повного, всебічного та об'єктивного здійснення зазначеного повноваження, керуючись статтями 3, 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», а також пунктом 3 частини другої статті 8 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», **вимагаю** у *[вказати кількість днів]*–**денний строк з дня отримання цієї вимоги** надати Комітету наступну інформацію, пояснення та копії документів:

1. [●] *[Питання мають бути чіткими, зрозумілими і не допускати подвійного тлумачення, а також вказувати, що адресат вимоги має надати пояснення у разі відсутності у нього запитуваної інформації або документів (і, по можливості, підкріпити пояснення відповідними доказами).]*
2. [●] *[Якщо на окреме питання вимоги передбачено надання відповіді у табличній формі, необхідно розміщувати примірник табличної форми з зазначенням назви колонок.]*
3. [●] *[У разі направлення вимоги про надання інформації, яка містить банківську таємницю, питання у вимозі мають ставитися стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу.]*

Крім того, *[вказати адресата вимоги]* може надати будь-яку інформацію, яка може сприяти повнішому, всебічному та об'єктивному встановленню обставин предмету вимоги.

Копії документів слід надати згідно з нумерацією пунктів цієї вимоги, з підписом керівника підприємства або уповноваженої особи у паперовому вигляді, інформацію, що запитується в табличному вигляді, необхідно надати в електронному вигляді у форматі «.xls» (Microsoft Office Excel 2003) на оптичному диску CD-R або DVD-R із зазначенням серії та номеру диску.

Відповідь прошу надати згідно з нумерацією пунктів вимоги, підписану керівником товариства, у паперовому *[та електронному]* вигляді.

У разі підписання відповіді уповноваженою особою, яка не є керівником, до відповіді має бути долучено оригінал довіреності або іншого документа, який належним чином посвідчує повноваження особи-підписанта.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», вимоги органу Антимонопольного комітету України є обов'язковими для виконання у визначені ними строки. Відповідно до статті 22¹ зазначеного Закону, суб'єкти господарювання, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, уповноважених ними працівників Антимонопольного комітету України, його територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Антимонопольним комітетом України завдань, передбачених законодавством про державну допомогу суб'єктам господарювання.

У разі надання інформації з обмеженим доступом необхідно: 1) зазначити, яка саме інформація має обмежений доступ, у тому числі які саме документи або частини документів містять інформацію з обмеженим доступом; та 2) надати обґрунтування щодо віднесення інформації до інформації із обмеженим доступом.

Крім того, Комітету надається неконфіденційна версія документів чи іншої інформації, зокрема з виключеною, зачорненою чи в інший спосіб зміненою інформацією, яка забезпечує достатній їй захист та досягнення цілей, передбачених пунктами 2 та 3 частини третьої статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

У разі відсутності можливості надання запитуваної інформації у визначений вимогою строк не пізніше кінцевої дати на надання відповіді, визначеної у цій вимозі, ви можете звернутися до Комітету з обґрунтованим клопотанням про подовження строку на надання інформації на вимогу, із поясненням причин неможливості надання запитуваної інформації у визначений у вимозі строк.

Контактна особа Антимонопольного комітету України – [П.І.Б. працівника, із зазначенням посади]; телефон – (044) [●], електронна адреса – [●]@amsu.gov.ua.

Неподання (у т.ч. несвоєчасне подання) інформації, подання інформації у неповному обсязі у строки, встановлені Антимонопольним комітетом України у вимозі про надання інформації, суб'єктами господарювання, посадовими особами органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, а також подання завідомо недостовірної інформації може тягнути за собою відповідальність, передбачену законодавством.

Комітет попереджає про недопустимість знищення інформації, яка використовується під час підготовки відповідей на запитання цієї вимоги, оскільки в подальшому Комітет може запитувати додаткову або уточнюючу інформацію у межах здійснення повноважень Уповноваженого органу з питань державної допомоги та/або розгляду інших пов'язаних питань.

Голова Комітету
